

[Gert Petersen.]

vi drøftede sidste år, og derfor kunne man i og for sig nøjes med at henvise til det, man sagde sidste år.

Jeg vil især, hvis jeg skal vende tilbage til det, jeg sagde, da forslagene blev fremsat, gøre opmærksom på to betragtninger, som jeg dengang gjorde gældende, nemlig for det første det voksende antal unge, der, som jeg tror en tidligere ordfører sagde her i dag, undtager sig militærtjeneste — de gør det på fuldt legal vis — som vælger civil værnepligt i stedet for militær værnepligt. Det er efter min opfattelse udtryk for en holdning hos ungdommen, som afspejler en forståelse for det helt paradoksale i den situation, vi står i, en forståelse for umuligheden af at løse problemer med militære midler, en umulighed, som menneskeheden gang på gang har haft lejlighed til at erfare sig frem til, og hvor man nok må sige, at især efter 1945, efter at atombomben kom ind i verden, denne erfaring er blevet kraftigere end nogen siden tidligere.

Det har noget at gøre med den anden betragtning, jeg gjorde gældende dengang under første behandling: hele den internationale våbenudvikling, den internationale magtbalance. Det er jo sådan, at når vi diskuterer militær herhjemme, diskuterer vi det underlig isoleret. Man har somme tider brugt udtrykket lilleputstat om Danmark, sagt, at vi festede, mens hele verden stod i brand, og den slags ting. Jeg ved ikke, om der er fest i at diskutere dette, men det virker alligevel på mig lidt, som om man står ved siden af det hele. Vi fører en interessant diskussion om, hvorvidt der skal være 7.000 eller 13.000 jenser under det danske forsvar, og den diskussion fører vi, hvor man udvikler våbensystemer med atomare sprængladninger, som er i stand til at tilintegøre jordkloden mange gange, og hvor man disponerer over, råder over, disse våbensystemer, og hvor der er vilje til at anvende dem.

På hele den baggrund får vi inden for socialistisk folkeparti en fornemmelse af uvirkelighed ved disse forsvarspolitiske debatter her i det danske folketing, og det er egentlig med nogen overvindelse, vi overhovedet deltager i dem. Det er i hvert fald ikke ud fra nogen betragtning om at gå ind i den forligsdiskussion, som jo føres, og som måske i virkeligheden er det centrale i den

danske militærdiskussion, for noget som helst andet formål kan jeg ikke rigtig se et dansk militær tjener, udover altså dette at det kan give anledning til nogle interessante forligskombinationer osv.

Det skal ikke opfattes for negativt eller for nihilistisk. Jeg kan sige for mit eget vedkommende — og jeg er sikker på for de fleste i mit partis vedkommende — at hvis vi havde ført den diskussion, hvis den havde været aktuel før 1945, kunne vi have forholdt os langt mere positivt til den, så kunne vi — det kunne jeg i hvert fald — have deltaget i den. Men jeg er ude af stand til at se på baggrund af de faktiske forhold i international forstand, at denne diskussion om 7.000 eller 13.000 danske soldater har nogen som helst relevans. Vi diskuterer efter min opfattelse løsrevet fra virkeligheden, og den løsning, som vi så vil etablere uden for virkeligheden, om jeg så må sige, er endda temmelig kostbar.

Siden lovforslagene blev fremsat og var til første behandling her i folketinget, har der været ført i og for sig en ganske interessant diskussion, jeg var lige ved at sige også uden for landets grænser, om forslagene. For der er jo kommet en kritik fra NATO, og denne kritik har også spillet en rolle i de ordførerindlæg, som er gået forud for mit eget.

Denne kritik fra NATO skal man jo passe forfærdelig meget på, for der er en hel del af den, der er hemmelig, som man ikke må fortælle videre, og så er der noget andet, som man godt må fortælle videre, og det er altså noget, man kommer til at lide under, når man beskæftiger sig med disse forhold, er jeg klar over. Men det er i hvert fald ikke nogen hemmelighed, at man fra NATOs side anser det forsvarsforslag, regeringen har fremsat, som et aldeles utilstrækkeligt forslag, som endda vil kunne vanskeliggøre de opgaver, NATO har stillet sig.

Må jeg så have lov til at sige, at hvor paradoksalt det end kan lyde, er jeg ud fra de præmisser, NATO selv anlægger — dem skal jeg komme tilbage til — i og for sig enig i den kritik; jeg tror, den er meget rigtig. For hvis vi ser på, hvad der er det danske forsvar, om jeg så må sige officielle opgaver, og det har jeg prøvet på, at forske mig frem til — og i et af de mange dokumenter, vi har fået, var der en sammenfatning på basis af lovgivning og lovttekster, som